



Jaarverslag visitatiecommissie 2020 & Jaarplan 2021-2022

Datum: 22 april 2021

Opgesteld door: Carolien Kanne

Vastgesteld door: PVC Cie Visitatie op 22 april 2021

Inhoud

Inleiding	3
Visitatiecommissie.....	4
Samenstelling visitatiecommissie 2020.....	4
Vergaderingen	5
Deskundigheidsbevordering.....	5
Algemeen.....	6
Ontwikkelingen 2020.....	6
Implementatie van het herziene Normenkader.....	6
Komst nieuwe richtlijnen en professionals	6
Evaluatie en implementatie Reglement Kwaliteitsvisitatie.....	6
NTOG artikel	7
Visitatie systeem Compusense.....	7
Bureaumedewerkers overleg kwaliteitsvisitatie	7
Adviescommissie Kwaliteitsvisitatie FMS.....	7
Visitatie.....	9
Visitatiemethode	9
PDCA Commissie Visitatie	10
Kwaliteitsvisitaties 2020.....	10
Jaarplan 2021/2022	13
Doelstellingen.....	13
Jaarlijkse Hei-dag.....	13
Evaluatie Visiteren academische centra (2021)	13
Evaluatie Visiteren ZBC's (2022).....	13
Deskundigheidsbevordering.....	13
Continue verbetering van het visitatiesysteem	13
Implementatie Toekomstvisie Kwaliteitsvisitatie.....	13
Beleid ontwikkelen op tussentijdse aanpassingen kwaliteitsvisitaties	13

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2020 van de commissie visitatie NVOG.

De commissie visitatie is onderdeel van de Koepel Kwaliteit van de NVOG en heeft als taak kwaliteitsbewaking en -bevordering. Dit doet zij door middel van vijfjaarlijkse intercollegiale visitaties, conform een normenkader. De gevisiteerde maatschap/vakgroep wordt een spiegel voorgehouden van de eigen zorg voor kwaliteit. Zowel de uitkomst van de zorg als de aandacht voor het zorgproces zelf wordt beoordeeld. Waar nodig worden aanbevelingen voor verbetering van de zorg geformuleerd. De kwaliteitsvisitatie is een voorwaarde voor herregistratie.

De commissie visitatie neemt u ook graag mee in haar plannen voor 2021 en 2022.

Visitatiecommissie

Samenstelling visitatiecommissie 2020

Het dagelijkse bestuur (DB) van de commissie kwaliteitsvisitatie bestond in 2020 uit de volgende leden:

Mw. C. Akkerman (afgetreden per 1 november 2020)
Mw. E.E. Blokhuis
Mw. D. Boskamp (toegetreten tot het DB per 30 januari 2020)
Mw. dr. B.A.M. Braams (toegetreten tot het DB per 30 januari 2020, voorzitter per 1 november 2020)
Dr. B.J. Cohlen (voorzitter per 1 november 2018, afgetreden per 1 november 2020)

- Mw. Blokhuis vertegenwoordigt de Visitatiecommissie in het DB van de Commissie Koepel Kwaliteit van de NVOG. Vanaf half september 2020 heeft mw. Braams deze taak overgenomen.
- Mw. Blokhuis vertegenwoordigt de Visitatiecommissie in het bestuur van de Adviescommissie Kwaliteitsvisitatie van de FMS.

In de plenaire visitatie commissie (PVC) nemen alle bezoekers deel. Allen hebben bij toetreding in de PVC de visitatietraining van het Kennis Instituut van Medisch Specialisten gevolgd.

	Visiteur	Aangetreden in	Treedt af in	Aandachtsgebied
1	Ben Cohlen	2014	nov-20	Fertiliteit
3	Jan Peter de Bruin	2017	jan-23	Fertiliteit
4	Eugenie Kaaijk	jan-18	jan-24	Fertiliteit
5	Marieke Verberg	sep-18	sep-24	Fertiliteit
6	Arne van Heusden	okt-19	okt-25	Fertiliteit (ZBC)
7	Sandra Tanahatoe	apr-20	april-26	Fertiliteit
8	Jos Vollebergh	2016	jan-22	Oncologie / fertiliteit
9	Dieuwke Boskamp	2017	jan-23	Oncologie
10	Cor de Kroon	2017	jan-23	Oncologie
11	Marchien van Baal	apr-20	apr-26	Oncologie
12	Caroline Akkerman	2014	nov-20	Perinatologie
13	Ayten Elvan	2016	jan-22	Perinatologie
14	Annemieke Bolte	2016	jan-22	Perinatologie
15	Petra Bakker	2017	jan-23	Perinatologie
16	Babette Braams	2017	jan-23	Perinatologie
17	Maarten Knapen	apr-20	apr-26	Perinatologie
18	Wendy Manten	dec-20	dec-26	Perinatologie
19	Elisabeth Blokhuis	2015	jan-21	Urogynaecologie
20	Joke Klinkert	2016	jan-22	Urogynaecologie
21	Janneke van der Does	2016	jan-22	Urogynaecologie
22	Alec Malmberg	jun-19	jun-24	Urogynaecologie
23	Anne Damoiseaux	okt-19	okt-25	Urogynaecologie
24	Mirjam Weemhoff	okt-19	okt-25	Urogynaecologie

Voor najaar 2021 staat er een vacature uit voor een visiteur met aandachtsgebied Urogynaecologie (ZBC) en een visiteur oncologie met bij voorkeur een academische achtergrond.

Vanuit het NVOG bureau waren de volgende personen betrokken bij de visitatiecommissie:

Mw. C.A.T. Kanne (beleidsadviseur/ ambtelijk secretaris)
Mw. L. Hekkers (secretariaat)
Mw. F. Witteveen (externe ambtelijk secretaris, ZZP) – afscheid genomen per 1 november 2020
Mw. R. Lamar (externe ambtelijk secretaris, ZZP) – per 1 november 2020 gestart

Vergaderingen

Het DB en de PVC van de visitatiecommissie zijn in 2020 vijf maal bijeen gekomen. In deze vergaderingen worden de concept Kwaliteitsrapporten plenair besproken en definitief gemaakt. Door de komst van het COVID-19 virus hebben de laatste 4 vergaderingen van 2020 op afstand plaats gevonden middels ZOOM.

Deskundigheidsbevordering

In 2020 heeft er geen training plaats gevonden, mede als gevolg van de COVID-19 pandemie.

Algemeen

Ontwikkelingen 2020

Implementatie van het herziene Normenkader

In 2020 is het herziene normenkader geïmplementeerd en zijn de vragenlijsten in Compusense hierop aangepast waarbij overbodige vragen zijn geschrapt en geleid heeft tot duidelijk kortere vragenlijsten waarmee de administratielast ook verminderd is.

Samenvattend zijn er 7 normen komen te vervallen, waarvan norm 3, 4, 5, 30 en 31 zijn vervangen door één overkoepelende norm PDCA. Het totaal aantal normen is daarmee gereduceerd van 36 naar 31 normen.

Normen die zijn vervallen:

3. Kwaliteitsindicatoren
4. Melden van incidenten
5. Complicatieregistratie
18. Psychosociale en verpleegkundige begeleiding (te weinig differentiërend met norm 19 Oncologische Zorg)
30. Patiënttevredenheid
31. Klachten en claims
35. IFMS (wordt getoetst door RGS)

Komst nieuwe richtlijnen en professionals

In 2020 is de Commissie Kwaliteitsvisitatie meerdere malen geconsulteerd om visitatie uit te breiden naar andere specialismen (bijvoorbeeld de Arts Voortplantingsgeneeskunde en Verloskunde arts).

Daarnaast zijn er een aantal Leidraden opgeleverd waarin de kwaliteitsvisitatie een rol van toetsing toegewezen heeft gekregen. Dit geldt voor de Leidraad Endometriose Centra en de Leidraad Gebruik van Implantaten bij genitale prolaps- en urine-incontinentiechirurgie. Hiervoor zullen de bestaande vragenlijsten nagekeken worden op volledigheid en daar waar nodig aangepast worden, eventueel met toevoeging van een norm.

Evaluatie en implementatie Reglement Kwaliteitsvisitatie

Het Reglement Kwaliteitsvisitatie dd. april 2017 is geëvalueerd door het DB en de PVC en aangepast op punten en vervolgens vastgesteld door het DB van de Koepel Kwaliteit op 23 september 2020. Het reglement is gedeeld met de leden van de NVOG middels de Nieuwsbrief en het reglement is geplaatst op de ledenwebsite.

Belangrijkste aanpassingen zijn geweest:

- Art. 2.d: toevoeging 'zijn bereid deel te nemen aan minimaal drie en bij voorkeur vijf (digitale) PVC vergaderingen per jaar';
- Art. 9.b: toevoeging 'Bij een tweedelijns kliniek met een derdelijns functie worden voor dat deelgebied vragenlijsten voor de derde lijn uitgezet';
- Art. 11: toegevoegd 'Deze hervisitatie wordt uitgevoerd door een visitatiecommissie ad hoc met een bij voorkeur geheel gewijzigde samenstelling ten opzichte van de oorspronkelijke visitatiecommissie, tenzij men daar vanwege gegronde redenen vanaf wil wijk en na overleg met de vakgroep';
- V.1: Laatste zin toegevoegd 'De te visiteren vakgroep ontvangt voorafgaand aan de visitatie een factuur van het bureau NVOG welk bedrag bij de ALV (dd. 16.11.2017) van de NVOG is

vastgesteld; Deze factuur dient uiterlijk vier weken voor de visitatie te zijn voldaan. De vakgroepleden zullen niet geaccrediteerd worden voor deelname aan de kwaliteitsvisitation totdat de factuur voldaan is;

- V.2: gehele artikel toegevoegd 'De NVOG is niet verantwoordelijk voor eventuele derving van de vakgroep (bijv. door sluiting van poli spreekuren/ OK's) bij het annuleren van de visitatie door onvoorziene omstandigheden. Er zal gestreefd worden om uiterlijk een week van tevoren te beslissen over annulering'.

NTOG artikel

In november 2020 is er een overzichtsartikel gepubliceerd in het NTOG met de titel: 'De kwaliteitsvisitation: de zorg voor kwaliteit leidt tot kwaliteit van zorg!'.

Visitation systeem Compusense

Er heeft in 2020 één gebruikersbijeenkomst plaats gevonden van het Compusense visitatiesysteem. Vanwege COVID-19 is er minder behoefte geweest aan overleg. In de gebruikersbijeenkomst worden over het algemeen ervaringen uitgewisseld tussen de bureau medewerkers van de diverse wetenschappelijke verenigingen en wordt men bijgepraat over ontwikkelingen binnen het systeem. Er wordt gewerkt aan de mogelijkheid om in één rapport te kunnen werken binnen het systeem met meerdere visitateurs.

Bureau medewerkers overleg kwaliteitsvisitation

Er hebben een tweetal digitale overleggen via zoom plaats gevonden om ervaringen uit te wisselen omtrent hoe om te gaan met de risico's van COVID-19 in het kader van de kwaliteitsvisitationen. In de eerste golf hebben nagenoeg alle wetenschappelijke verenigingen gekozen om de kwaliteitsvisitationen voor de zomer te annuleren en te verplaatsen naar het najaar van 2020. De NVOG heeft in het voorjaar een vijftal visitaties moeten annuleren en verplaatsen naar het najaar van 2020 of eerste kwartaal 2021. De najaar planning is aangepast en een aantal visitaties die in het najaar gepland stonden zijn verschoven naar het eerste kwartaal van 2021.

Na de zomer van 2020 bleek echter een tweede COVID-19 golf te komen. Het advies van de Adviescommissie Kwaliteitsvisitation FMS was in deze om de kwaliteitsvisitation waar mogelijk zoveel als mogelijk door te laten en/of op afstand te gaan visiteren. De NVOG heeft in eerste instantie een aantal visitaties nog fysiek kunnen uitvoeren rekening houdende met 1,5 m afstand van elkaar in de ruimtes. Per half oktober waren we genooddaakt om na goed overleg met de te visiteren vakgroepen een visitatie op afstand in te richten middels ZOOM gesprekken voor de rest van het jaar. Over het algemeen kan geconcludeerd worden dat op afstand visiteren een goed alternatief is gebleken onder deze omstandigheden, maar dat fysiek visiteren de voorkeur heeft om de sfeer te beter te ervaren.

Adviescommissie Kwaliteitsvisitation FMS

De Adviescommissie Kwaliteitsvisitation heeft in 2019 de opdracht gekregen om een toekomstvisie voor kwaliteitsvisitationen op te stellen, met speciale aandacht voor het definiëren van het doel van visitatie en de manier waarop de kwaliteitsvisitation kan functioneren ten opzichte van andere kwaliteitssystemen. In deze visie komt ook verminderen van administratieve lasten aan de orde.

Het document schetst de toekomstvisie op de kwaliteitsvisitationen voor wat betreft het overkoepelende visitatiemodel. Het visitatiemodel beschrijft specialisme-overstijgend de kwaliteitsdomeinen met bijbehorende kwaliteitsaspecten.

De toekomstvisie start met een korte schets van het bestaande visitatiemodel en de ontwikkelingen daarin. Vervolgens wordt stilgestaan bij de toegevoegde waarde van de kwaliteitsvisitation. Daaruit volgt dat de methodiek van intercollegiale toetsing en de waarderingssystematiek in de visie van de

Adviescommissie ongewijzigd kunnen blijven. Vervolgens is een aantal aandachtspunten bij het bestaande visitatiemodel geformuleerd die tevens de aangrijpingspunten vormen voor de doorontwikkeling naar de toekomst. Gelet op de ontwikkelingen in de zorg zijn met name aanpassingen nodig van de kwaliteitsaspecten in de domeinen patiëntenperspectief en vakgroepfunctioneren. De toekomstvisie sluit af met een implementatieparagraaf.

Gevolgdde procedure

- De Toekomstvisie Kwaliteitsvisitaties is geschreven in 2019 en 2020 door de Adviescommissie Toekomstvisitie met input van wetenschappelijke verenigingen.
- De Toekomstvisie is op 11 juni 2020 via het weekbericht ter commentaar voorgelegd aan de Raad Kwaliteit met een deadline op 1 september 2020.
- In de Raad Kwaliteit van 25 juni is de commentaarversie toegelicht en besproken.
- De binnengekomen commentaren zijn verwerkt door de Adviescommissie Kwaliteitsvisitie. In de commentaartabel (bijlage RK – 20210128.04.01.b) is aangegeven hoe het commentaar is verwerkt.
- De aangepaste versie van de Toekomstvisie en de commentaartabel zijn op 23 november 2020 besproken in de bijeenkomst van de Adviescommissie Kwaliteitsvisitie met de wetenschappelijke verenigingen.
- Definitieve versie van de Toekomstvisie Kwaliteitsvisitaties geaccordeerd in de Raad Kwaliteit op 7 januari 2021.

Visitatie

Visitatiemethode

Op aanbeveling van de door de Raad Kwaliteit van de Federatie Medisch Specialisten gestandaardiseerde wijze van oordeelsvorming middels normen, heeft de NVOG een eigen normen- en waarderingsstelsel ontwikkeld (geaccordeerd op 5 oktober 2016 door de Koepel Kwaliteit) om zo te komen tot een systematische, objectieve en transparante wijze van visiteren. De oordeelsvorming is rechtstreeks te herleiden tot heldere normen. De normen zijn afgeleid van de NVOG richtlijnen, kwaliteitsindicatoren, leidraad en andere documenten die specifiek de obstetrische en gynaecologische zorg beschrijven. Per norm wordt gemotiveerd waarom deze relevant is.

Sinds 2016 wordt deze visitatie methode toegepast. Op basis van 31 normen is het visitatiesysteem verder ingericht en krijgt de vakgroep de volgende vragenlijsten voorgelegd:

- Algemene vragenlijst (o.a. Kerngetallen, Vakgroepfunctioneren, Patiëntenperspectief en Professionele ontwikkeling)
- Vragenlijst Evaluatie Verloskunde en psychosomatiek
- Vragenlijst Evaluatie Urogynaecologie en benigne gynaecologie
- Vragenlijst Evaluatie Oncologische gynaecologie
- Vragenlijst Evaluatie Fertiliteitszorg
- Individuele vragenlijst (persoonlijke gegevens en aandachtsgebieden)
- Quickscan (individueel)

Ter onderbouwing van de normen wordt de vakgroep verzocht aanvullende documenten aan te leveren zoals een rapport van de Quickscan met daarop een verbeterplan van de 10 hoogst geprioriteerde items, een beleidsplan en een recent jaarverslag (met VOKS gegevens).

Tot slot worden ook diverse medisch professionals bevraagd op een aantal normen ter oordeelsvorming van de vakgroep. Dit zijn eerstelijns verloskundigen, klinisch verloskundigen, arts assistenten, verpleegkundigen, kinderarts, anesthesioloog, Raad van bestuur, stafbestuur. De visitatiecommissie ad hoc heeft met hen allen een gesprek tijdens de visitatie.

PDCA Commissie Visitatie

De visitaties die zijn uitgevoerd volgens het normenkader lenen zich goed voor een analyse. Doordat de visitatiecommissie de vakgroepen 'scoort', kunnen deze makkelijk worden vergeleken. Met een analyse wil de visitatiecommissie zicht krijgen op hoe normen worden gescoord en of er noodzakelijke aanpassingen gedaan moeten worden in het normenkader. De analyse zal in de diepte worden uitgesplitst naar de normen voor een algemeen ziekenhuis, ZBC en UMC over een periode van 3 jaar.

Algemeen ziekenhuis	2019	2022/2023	2026
UMC	2021	2024	2027
ZBC	2022	2025	2028

Tabel 1 Planning analyse en evaluatie normenkader

Centraal hierin staat:

- Op welke normen wordt structureel laag gescoord? Ligt dit aan de norm of kan de vereniging hier beleid op maken?
- Op welke normen wordt structureel hoog gescoord? Draagt deze norm nog iets bij?
- Zijn er nieuwe ontwikkelingen binnen het vakgebied die in een norm uitgevraagd moeten worden?
- Etc.

Kwaliteitsvisitaties 2020

In onderstaande tabel staan de visitaties en de belangrijkste bevindingen voor het jaar 2020 samengevat. In figuur 1 t/m 3 is visueel weergegeven hoe het aantal adviezen zich verhoudt t.o.v. het voldoen aan de norm of voldoen aan de streefnorm.

Omdat we in 2020 te maken kregen met het COVID-19 virus hebben er relatief minder visitaties plaats kunnen vinden. De NVOG heeft in het voorjaar een vijftal visitaties moeten annuleren en verplaatsen naar het najaar van 2020 of naar het eerste kwartaal van 2021 (Maasstad Ziekenhuis, ZBC Fertilitetskliniek Twente, Treant Zorggroep, ZBC Acibadem (2021), MC Zuyderland (2021)). De najaars planning is aangepast en een aantal visitaties die in het najaar gepland stonden zijn verschoven naar het eerste kwartaal van 2021.

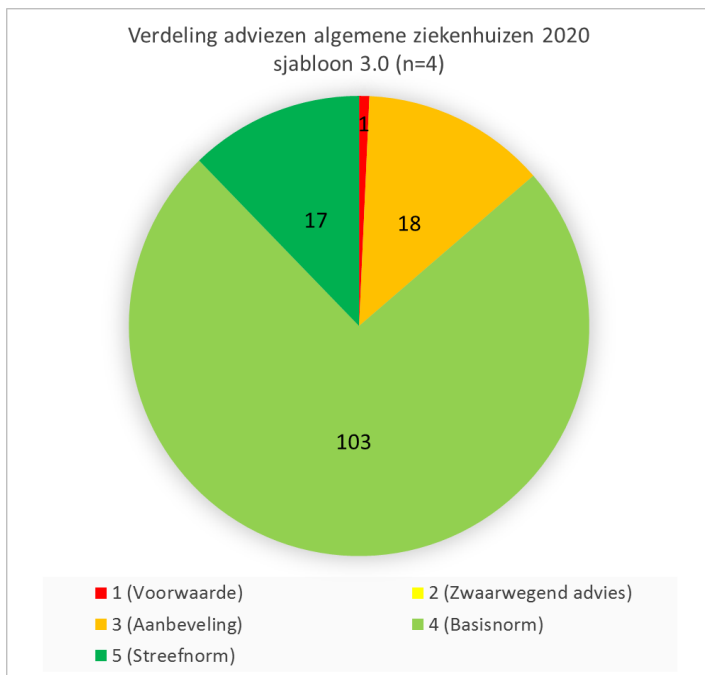
Benchmarken van de visitaties over 2020 is dit jaar niet gedaan, omdat er halverwege het jaar aangepaste vragenlijsten zijn ingevoerd met een herziene normenkader voor de algemene ziekenhuizen. Dat betekent dat er 4 visitaties volgens het oude visitatiesjabloon (3.0) zijn uitgevoerd en 6 visitaties volgens het vernieuwde visitatiesjabloon (4.0). Dat maakt vergelijkingen tussen de visitaties in 2020 onvoldoende mogelijk. In onderstaande tabel en in figuur 1 tot en met 3 zijn het aantal en de zwaarte van het advies weergegeven.

Eén van de drie ZBC's betrof een kliniek met derdelijnszorg. Daarvoor is de derdelijns vragenlijst Fertilitieitszorg ingezet. Dit geeft ook een vertekening in de resultaten en is daarom niet meegenomen in het figuur voor de ZBC's.

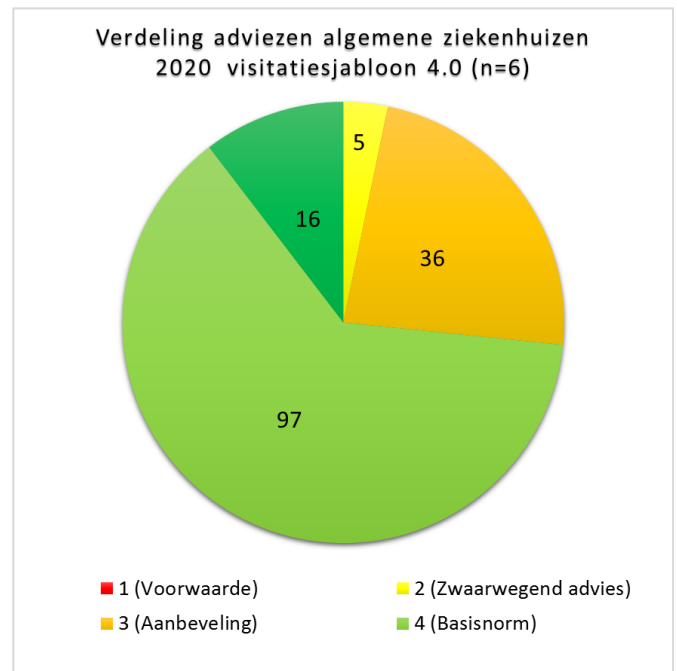
Bij de weergave van de UMC visitatie in de tabel is het belangrijk om te weten dat voor iedere UMC visitatie er vier mini visitaties worden gedaan met ieder een eigen sub rapport. Dat verklaart de grotere aantallen adviezen per instelling, maar zijn onderverdeeld per aandachtsgebied.

Tabel 1: Aantal visitaties en adviezen in 2020

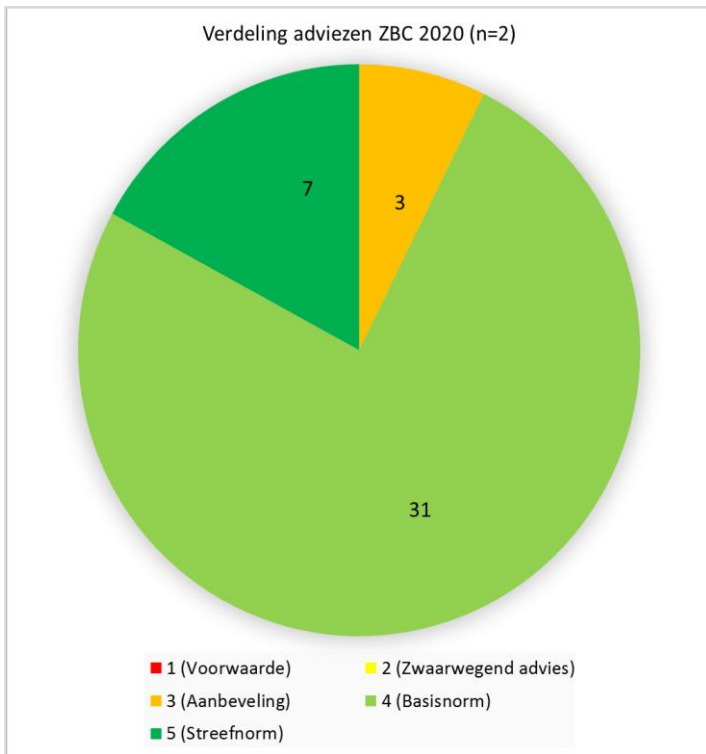
Totaal aantal kwaliteitsvisitaties in 2020	14
Subtotaal aantal kwaliteitsvisitaties in algemene ziekenhuizen	10
Aantal voorwaarden	1
Aantal zwaarwegende adviezen	5
Aantal aanbevelingen	54
Subtotaal aantal kwaliteitsvisitaties in UMC's	1
Aantal voorwaarden	0
Aantal zwaarwegende adviezen	6
Aantal aanbevelingen	5
Subtotaal aantal kwaliteitsvisitaties in ZBC's	3
Aantal voorwaarden	0
Aantal zwaarwegende adviezen	0
Aantal aanbevelingen	3



Figuur 2; volgens voormalig normenkader



Figuur 1; volgens nieuw normenkader



Bevindingen en aandachtspunten voortkomend uit de visitaties 2020:

1. Deelname aan Consortiumstudies wordt bemoeilijkt door onvoldoende vergoeding van research ondersteuning
2. Betere afstemming implementatie richtlijn(modules) Commissie Kwaliteitsvisite bij voorstel toetsing middels kwaliteitsvisite

Figuur 3

Jaarplan 2021/2022

Doelstellingen

Jaarlijkse Hei-dag

Organiseren van een jaarlijkse Hei-dag in combinatie met deskundigheidsbevordering van de visiteurs. Op de heidag zal o.a. centraal staan:

- Evaluatie normen roulerend Algemeen ziekenhuis / UMC / ZBC
- Evaluatie inhoud kwaliteitsvisitatie rapport
- Evaluatie administratielast vakgroepen
- Evaluatie Reglement kwaliteitsvisitatie
- Jaarverslag Commissie Visitatie
- Jaarplan / Doelstellingen Commissie Visitatie

Evaluatie Visiteren academische centra (2021)

Het laatste academische centrum is gevisiteerd op 24 januari 2020 en daarmee zijn alle academische centra (n=8) eenmaal gevisiteerd met de eerste in oktober 2017. Naar aanleiding van deze cyclus zal een eerste evaluatie worden uitgevoerd voor het normenkader, relevantie van de vragen(lijsten) en procedure van visiteren (o.a. dagprogramma/ gesprekspartners). Hiervoor zal informatie ingewonnen worden bij de contactpersonen van de UMC's middels een evaluatie formulier en daarnaast zal met hen een moment georganiseerd worden om te discussiëren op welke punten verbetering wenselijk is en hoe we dit kunnen bereiken. Dit doel stond oorspronkelijk gepland voor 2020, maar werd bemoeilijkt door COVID-19 en de beperkte mogelijkheid om fysiek te evalueren in sessies met elkaar.

Evaluatie Visiteren ZBC's (2022)

In 2021 zijn we 5 jaar bezig met het visiteren van de ZBC's en zal deze vorm van visiteren geëvalueerd worden met aandacht voor het normenkader, relevantie van de vragen(lijsten), procedure van visiteren (o.a. dagprogramma/ gesprekspartners) evalueren.

Deskundigheidsbevordering

Aanbieden van 1 á 2 deskundigheid bevorderende trainingen per jaar aan de PVC leden, hierin zouden o.a. gesprekstechnieken een rol kunnen hebben.

Continue verbetering van het visitatiesysteem

Het bureau zal continue monitoren of het digitale visitatiesysteem efficiënter en/of gebruiksvriendelijker kan.

Implementatie Toekomstvisie Kwaliteitsvisitatie

In 2021 zullen activiteiten gestart worden om de Toekomstvisie Kwaliteitsvisitatie te implementeren voor de situatie bij de NVOG. Onderdeel daarvan zou kunnen zijn patiënten participatie een grotere rol te geven en meer thematisch te gaan visiteren.

Beleid ontwikkelen op tussentijdse aanpassingen kwaliteitsvisitaties

De ervaring in 2020 was dat in toenemende mate de kwaliteitsvisitatie als instrument wordt ingezet om nieuwe zaken te toetsen, bijvoorbeeld voorkomend uit (vernieuwde) leidraden en richtlijnen. De commissie Kwaliteitsvisitatie zal een advies uitbrengen aan het DB van de Koepel Kwaliteit hoe de betrokkenheid van de commissie Kwaliteitsvisitatie in een eerder stadium van de totstandkoming van een relevant kwaliteitsdocument kan plaats vinden én welke items wel en niet tussentijds en/of in een periodieke cyclus aangepast kan worden.